

HOVEDSTYRET

Dato: 26.01.2010 kl. 11:00

Sted: Møterom Hålogaland, KS Møtesenter

Til stede:

Halvdan Skard
Bjørge Tysdal Moe
Gunda Johansen
Jørund A. Ruud
Solveig Kvidal
Ivar Johansen
Hanne Braathen
Odd Arild Kvaløy
Gunn Marit Helgesen
Hilde Onarheim
Oddleif Olavsén
Line Skøii Vennesland
Eva Kristin Andersen – vara
Gunn Berit Gjerde
Mette Qvortrup

Observatør:

Harald Danielsen, RU

Forfall:

Endre Skjervø

Fra administrasjonen:

Sigrun Vågeng, Anne Marie Svenneby

SAKLISTE

Saksframlegg

- [10/1](#) 10/00068-1 Godkjenning av protokoll fra Hovedstyrets møte 17. desember 2009
- [10/2](#) 10/00068-2 Dagsorden Landsstyret 24. febr. 2010
- [10/3](#) 09/02101-10 Godkjenning av fremforhandlet Samarbeidsavtale / Mønsteravtale med Kopinor
- [10/4](#) 10/00061-1 Oppnevning av nytt medlem i Kommunesektorens Etiklutvalg 2010
- [10/5](#) 09/01629-5 KS deltakelse i UCLG komite for strategisk planlegging
- [10/6](#) 09/00048-14 St.meld. nr. 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen Rett behandling - på rett sted - til rett til rett tid
- [10/7](#) 09/01908-2 Lovfesting av hjemmel for jordvern
- [10/8](#) 10/00068-3 Hovedstyrets møter høst 2010

Orienteringssaker

- [10/1](#) 10/00066-1 Protokoll fra møte i Bedriftsstyret 7. desember 2009
- [10/2](#) 09/01133-7 Status sykefravær og IA januar 2010
- [10/3](#) 08/01440-8 Opprettelse av tvisteløsningsnemnd for barnevernet
- [10/4](#) 09/01903-3 Høringsuttalelse - NOU 2009:16 Globale miljøutfordringer - norsk politikk

Saksframlegg

10/1 Godkjenning av protokoll fra Hovedstyrets møte 17. desember 2009

Saksgang	Møtedato	Saknr
Hovedstyret	26.01.2010	10/1

Saksframlegg datert 12.01.10.

Vedtak

Protokollen anses godkjent.

[Lagre]

10/2 Dagsorden Landsstyret 24. febr. 2010

Saksgang	Møtedato	Saknr
Hovedstyret	26.01.2010	10/2

Saksframlegg datert 13.01.10.

Vedtak

Landsstyret 24. febr. flyttes til 28. mai kl. 10.30 – 15.00.

[Lagre]

10/3 Godkjenning av fremforhandlet Samarbeidsavtale / Mønsteravtale med Kopinor

Saksgang	Møtedato	Saknr
Hovedstyret	26.01.2010	10/3

Saksframlegg datert 11.01.10.

Vedtak

Hovedstyret godkjenner fremforhandlet samarbeidsavtale med Kopinor, som omfatter videreføring av mønsteravtale for eksemplarframstilling m.m. av opphavsrettslig beskyttet materiale i kommunal og fylkeskommunal undervisningsvirksomhet og administrasjon, for avtaleperioden 1. januar 2010 til 31. desember 2011.

[Lagre]

10/4 Oppnevning av nytt medlem i Kommunesektorens Etiklutvalg 2010

Saksgang	Møtedato	Saknr
Hovedstyret	26.01.2010	10/4

Saksframlegg datert 11.01.10.

Vedtak

Nils Røhne, Stange oppnevnes som nytt medlem i Kommunesektorens Etiklutvalg for 2010.

[Lagre]

10/5 KS deltakelse i UCLG komite for strategisk planlegging

Saksgang	Møtedato	Saknr
Hovedstyret	26.01.2010	10/5

Saksframlegg datert 12.01.10. Revidert forslag delt ut etter debatten i styret.

Vedtak

Leder gis fullmakt til å utpeke deltakelse i City Future prosjektet til UCLGs komité for strategisk byplanlegging. Oppnevningen gjelder for de to årene 2010-2011. Prosjektet dekker kostnadene for slik deltakelse.

[Lagre]

10/6 St.meld. nr. 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen Rett behandling - på rett sted - til rett til rett tid

Saksgang	Møtedato	Saknr
Hovedstyret	26.01.2010	10/6
Rådmannsutvalget	20.01.2010	10/2

Saksframlegg datert 12.01.10.

Vedtak

Kommunesektoren har et klart helhetsansvar for befolkningens ve og vel. Kommunenes mangfold av virksomheter og virkemidler er solide fortrinn også i arbeidet i helsetjenesten.

KS vil også peke på at forebyggingsperspektivet krever samfunnsinnsats på mange plan, og den enkelte innbygger er omgitt av tjenester som må virke sammen, være nære og tilgjengelige. KS ønsker i arbeidet med samhandlingsreformen å legge spesiell vekt på pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring i kommunehelsetjenesten. Innbyggerne skal møtes med kvalitet og kontinuitet.

Samhandlingsreformen vil føre til at kommunene får store utfordringer. KS mener at dersom reformen skal lykkes, må kommunene bli møtt med tillit og sterk satsing fra nasjonale myndigheter. KS mener at Samhandlingsreformens mål må være å gjøre kommunehelsetjenesten til en helhetlig inngangsport til helsetjenesten, der pasienter kan få tilbud om alle de grunnleggende tjenestene og henvises videre der det er behov for spesialiserte tjenestetilbud. Spesialisthelsetjenestens innretning må understøtte dette. KS mener en slik utvikling bør være samfunnsøkonomisk lønnsom, samtidig som det gir brukerne et bedre tilbud.

KS mener at det må legges betydelig vekt på Samhandlingsreformen som en lokaldemokratireform. Lokalpolitiske prioriteringer må aksepteres, og det må også gis rom for tilpasninger av tjenestetilbudene ut fra lokale behov, basert på lokalpolitisk skjønn.

Oppsummert mener KS at det er tre hovedforutsetninger som må til for å lykkes i arbeidet:

- At reformen følges opp med nødvendige økonomiske ressurser.
- At det legges til rette for at kommunene kan bygge opp den kompetansen de har behov for.
- At det skjer et helhetlig lovarbeid som balanserer ansvar med myndighet og sikrer langsiktige samhandlingsløsninger.

KS ønsker en Samhandlingsreform som bygger på:

- **brukerens behov og medvirkning**

- **kommunehelsetjenesten som grunnmuren i helsetjenesten**
- **et likeverdig samarbeid mellom kommunene og helseforetakene.**

KS mener at følgende oppgaver bør ligge i kommunehelsetjenesten:

- Døgnplasser for observasjon, etterbehandling, lindrende behandling, rehabilitering og habilitering
- Tverrfaglige team, herunder ambulante team og distriktsmedisinske sentra
- Lærings- og mestringstilbud og egenbehandling
- Forebygging, tidlig intervensjon og lavterskel tilbud innen psykisk helse og til rusavhengige
- Forsterkede bo- og tjenestetilbud i kommunen ved psykiske lidelser
- Ambulante team og distriktspsykiatriske sentra

KS vil fremheve at kommunene selv må vurdere om de vil være i stand til å levere disse tjenestene på egen hånd eller i samarbeid med andre kommuner, eventuelt om det er hensiktsmessig at de utføres i samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Ved vurdering av de enkelte funksjoner vil det i praksis måtte gjøres lokale tilpasninger ut fra hensyn til geografi, befolkningssammensetning, infrastruktur, avstand til lokalsykehus med videre.

KS mener følgende premisser må ligge til grunn for det videre arbeidet med Samhandlingsreformen:

1. Hele reformen må gjenspeile folkehelseperspektivet, forebygging og tidlig intervensjon. KS mener det bør satses mer på forebyggende virksomhet og rehabilitering enn hva som gjøres i dag. Dette kan gi samfunnsøkonomiske gevinster ved at trygdeutgiftene reduseres og arbeidsstyrken økes. Midlene til en slik satsing må komme som økte bevilgninger over statsbudsjettet. Det videre arbeid må ses i sammenheng med fylkeskommunenes ansvar og kompetanse i folkehelsearbeidet.
2. Reformen må gi større ansvar, flere oppgaver til kommunene og mulighet til videreutvikling av oppgaver kommunene allerede har. Reformen bør konsentreres om områder og pasientgrupper der samhandling har særlig store konsekvenser for sykdomsforløpet og tjenestetilbudet til pasienten.
3. Reformen må følges opp med økonomiske ressurser. Økt ansvar og nye oppgaver må fullfinansieres gjennom vekst i kommunenes frie inntekter. En forutsetning for oppgaveoverføring og forsterket ansvar til kommunene er at de ressursmessig kan løse oppgavene. En reform av denne typen vil være krevende når det gjelder omstilling og implementering. Det vil dessuten ta tid før en kan ta ut økonomiske effekter av forebyggende arbeid og folkehelsearbeid. Dette må det tas ressursmessig høyde for. (Frp stemte for et alternativ til 2. setning).
4. KS er i mot en generell medfinansieringsordning av spesialisthelsetjenesten grunnet manglende treffsikkerhet, for stor risiko for enkeltkommuner og for høye administrative kostnader. KS kan stille seg positiv til medfinansieringsordninger som er avgrenset til grupper hvor kommunens tilbud i stor grad kan påvirke etterspørselen etter sykehustjenester. Det må imidlertid avveies mot risikoen for at det skjer utilsiktede prioriteringer av enkelte pasientgrupper som undergraver likhetsprinsippet for tilgangen til helsetjenester.
5. KS forventer at kommunene aktivt arbeider med egen arbeidsgiver- og myndighetsstrategi som bidrar til at de vil være rustet kompetansemessig. Det er stort behov for kompetente helse- og omsorgsarbeidere og styrket kompetanse til å møte utfordringene. KS forventer at staten tilpasser utdanningskapasitet og utdanningsinnhold ut fra behovene for kompetanse i kommunene. Forskningsinnsatsen og kunnskapsutviklingen må øke betraktelig. Utvikling av samhandlingskompetanse er viktig på begge forvaltningsnivåer.

6. KS mener at reformen må bidra til bedre elektronisk samhandling i helsesektoren generelt, og mellom helseforetakene og kommunene spesielt. Det må bety krav om mer standardiserte IT-løsninger og plattformer som gjør det mulig å kommunisere bedre elektronisk mellom helseforetakene, fastlegene og den kommunale helse- og omsorgssektoren. Vital informasjon må kunne deles mellom aktørene (kjernejournal).
7. KS mener at aktørene lokalt må finne nødvendige løsninger i forhold til de oppgavene som kommunene skal løse. Samhandlingsreformen vil innebære mer interkommunalt samarbeid. Det må derfor sikres at kommunene har muligheter til å velge forpliktende samarbeidsmodeller.
8. KS krever etablert pilotprosjekter med lokale aktører som ønsker å være veivisere i reformarbeidet. Slik utprøving av løsninger innen organisering, finansiering, styring og oppgaveløsning vil gjøre reformen mer treffsikker gjennom praktiske erfaringer og kunnskapsinnhenting.
9. Det må legges vekt på klare ansvarsforhold. Det må herunder foretas en klargjøring i lovverket av ansvarsfordeling mellom stat og kommune i forhold til oppgaver. Det bør vurderes å opprette et uavhengig tvisteorgan ved eventuell uenighet mellom partene vedrørende ansvarsforhold og oppgavefordeling.

En klar og tydelig arbeidsgiver- og myndighetsrolle er viktig for å kunne utøve ledelse. Dette aktualiserer en diskusjon om endringer i dagens avtaler og lovverk for å sikre at kommunen har styringsmuligheter i forhold til sitt myndighetsansvar, bla når det gjelder allmennlegetjenesten og fysioterapitjenesten. Videre må statlig styring, oppfølging og tilsyn gjennomføres på en slik måte at kommunenes ansvar, myndighet og ledelse understøttes.

10. KS vil fremheve at en forsterket og godt integrert allmennlegetjeneste i kommunenes helse- og omsorgstjeneste er en forutsetning for at kommunene skal kunne ta flere oppgaver og et større ansvar i helsetjenesten. Det trengs flere allmennleger, større vekt på offentlig legearbeid spesielt i sykehjemmene, samt større vekt på samfunnsmedisin/kommunelegefunksjonen. En styrket legetjeneste må innrettes slik at kronikergrupper og eldre i sykehjem, i omsorgsboliger og i hjemmetjenesten blir prioritert. En styrket legetjeneste som samarbeider godt med kommunens øvrige tjenester, vil være solide byggesteiner i helsetjenestens grunnmur.
11. Reformens suksess er avhengig av gjennomføringsevnen og gjennomføringskraften i kommunene. Det er kommunen som arbeidsgiver og myndighet som må sørge for nødvendig omstilling, sikre rekruttering og kompetanseoppbygging, organisere tjenestene på en hensiktsmessig måte og sikre utvikling av holdninger som understøtter samhandling, kvalitetsutvikling og brukerbehov. Erfaring viser at store reformer trenger tid for vellykket implementering.
12. KS forutsetter aktiv dialog om virkemidler og vil gjerne bidra i kunnskapsutvikling og med kommunenes erfaringer og kompetanse.

[Lagre]

10/7 Lovfesting av hjemmel for jordvern

Saksgang	Møtedato	Saknr
Hovedstyret	26.01.2010	10/7

Saksframlegg datert 12.01.10.

Revidert forslag til vedtak fra adm. direktør delt ut i møte.

Vedtak

Administrasjonen gis fullmakt til å utforme et høringsbrev basert på følgende:

KS deler bekymringen som framkommer i rapporten om omdisponering av verdifulle landbruksarealer til utbyggingsformål og mener at disse arealene i så stor grad som mulig må bevares til matproduksjon. KS mener at det derimot ikke foreligger sterke nok nasjonale hensyn til å innføre en lovhjemmel for jordvern, som tilsidesetter kommunalt selvstyre og kommunen som planmyndighet. KS går derfor imot en lovfestet hjemmel for jordvern.

Lovforslaget strider likeledes mot Stortingets delegering av myndighet til kommunene vedrørende forvaltning av jordlov, konsesjonslov, og odelslov, iverksatt fra 1.1.2004. Omdisponeringen av dyrka jord er blitt betydelig lavere har etter kommunene fikk denne myndigheten,. KS vil samtidig påpeke at staten selv gjennom utbygging av infrastruktur er en vesentlig aktør i omdisponeringen av dyrka jord. Dette gjelder ikke minst i pressområder hvor staten ser det største behovet for å innføre lovhjemlet jordvern.

KS mener at plan- og bygningsloven er det viktigste virkemiddelet for å verne viktige jordbruksarealer mot nedbygging, gjennom denne har kommunene et selvstendig ansvar for å ivareta jordvernhensyn. Kommuner og fylkeskommuner kan i sine framtidige planprosesser definere viktige jordarealer inn som hensynssoner og beskrive hvordan disse arealene skal forvaltes. Siden dette er et nytt virkemiddel, bør dette prøves ut i praksis før en evt. går til en lovendring.

I tillegg har kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn et ansvar for å følge opp nasjonal politikk. KS mener innsigelsesinstituttet er et virkemiddel for å sikre jordverninteresser. KS vil også påpeke at regjeringen kan utarbeide nasjonale forventninger om jordvern til fylkeskommunenes og kommunenes planlegging. Jordvern kan også ivaretas gjennom de nye bestemmelsene i plan og bygningsloven, for eksempel ved å definere jordvernbehov inn som hensynssoner i arealdelen.

KS støtter ikke forslaget om at fylkesmennene skal være hovedansvarlige for prosessene med å velge ut og vurdere aktuelle områder for vern. KS mener forslaget strider mot Stortingets intensjoner med forvaltningsreformen og endringene i Plan- og bygningsloven, der fylkeskommunene i betydelig grad har fått styrket sin rolle som planmyndighet på fylkesnivå. Forslaget til lovendring vil bidra til å undergrave denne rollen.

KS mener derfor at det bør tilrettelegges for en helhetlig gradering av de forskjellige landbruksarealene etter nasjonal viktighet, for eksempel arealer som er egnet for matkornproduksjon, annen innmark, utmark, skogsarealer og arealer knyttet til den nye Naturmangfoldloven. Dette må kunne føre til en forvaltning der viktig matjord, som for eksempel jord til matkornproduksjon, likestilles med arealer vernet etter Naturmangfoldloven. KS anbefaler at det utredes videre hvordan dette konkret kan gjennomføres innenfor gjeldende lovverk.

10/8 Hovedstyrets møter høst 2010

Saksgang	Møtedato	Saknr
Hovedstyret	26.01.2010	10/8

Saksframlegg datert 13.01.10.

Vedtak

Hovedstyret møter

Aug 31.

Okt 21.

22. Landsstyre

Des 3.

[Lagre]

Eventuelt

- a. Bjørg Tysdal Moe orienterte fra møte 16.12.09 med Liv Signe Navarsete om nasjonal ordning for statlig kjøp av lokale klimakutt.

Adm. direktør orienterer

1. Velferdskommisjon – oppfølgingen av administrasjonen etter styrebehandlingen. KS ved leder har sendt brev til alle politiske partier på Stortinget med ønske om et møte. Styremedlemmene oppfordres til å delta i de respektive partiene.
2. Helge Eide – områdedirektør interessepolitikk – presenterte KS budsjettundersøkelse lagt fram 25. jan.

Orienteringssaker

10/1 Protokoll fra møte i Bedriftsstyret 7. desember 2009

Saksgang	Møtedato	Saknr
Hovedstyret	26.01.2010	10/1

Saksframlegg datert 12.01.10.

Vedtak

Saken tas til orientering.

[Lagre]

10/2 Status sykefravær og IA januar 2010

Saksgang	Møtedato	Saknr
Hovedstyret	26.01.2010	10/2
Rådmannsutvalget	20.01.2010	10/2

Saksframlegg datert 11.01.10.

Adm. direktør orienterte om status i forhandlingene. Sak med utkast til ny avtale legges fram i februarmøte.

Vedtak

Saken tas til orientering.

[Lagre]

10/3 Opprettelse av tvisteløsningsnemnd for barnevernet

Saksgang	Møtedato	Saknr
Hovedstyret	26.01.2010	10/3

Saksframlegg datert 12.01.10.

Vedtak

Saken tas til orientering.

[Lagre]

10/4 Høringsuttalelse - NOU 2009:16 Globale miljøutfordringer - norsk politikk

Saksgang	Møtedato	Saknr
Hovedstyret	26.01.2010	10/4

Saksframlegg datert 12.01.10.

Vedtak

Saken tas til orientering.

[Lagre]